

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

HEM420
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ
İNTÖRN UYGULAMASI

SAMSUN

İÇİNDEKİLER

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLER

2. HEM 420 KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN UYGULAMASI DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

2.2. Eğitim Modeli

2.3. Uzaktan Eğitim Politikası

2.4. Dersin Öğrenme Çıktıları

2.5. Dersin Becerileri

2.6. Dersin Programdaki Yeri

2.7. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

2.8. Seminer Ödevi Hazırlama Kuralları

2.9. Dersin Değerlendirmesi

2.10. Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği İntörn Uygulaması Dersi Klinik Uygulama İlkeleri

2.11. Dersin Laboratuvar Uygulaması ve Değerlendirmesi

2.10. Dersin Klinik/Saha Uygulaması ve Değerlendirmesi

3. DOĞUM, KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ HAFTALIK DERS PROGRAMI

4. DERS KONU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

5. UYGULAMA REHBERLERİ

6. DOĞUM, KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİ UYGULAMA SINAVI DEĞERLENDİRME YÖNERGELERİ

7. 2022-2023 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN UYGULAMASI DERSİ KLİNİK UYGULAMA PLANI

8. OMÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ 2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN DERSİ UYGULAMA LABORATUVARI ÖĞRENCİ LİSTESİ

9. T.C. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMALI DERSLER İLKE, USUL VE ESASLARI

10. HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI ÖNLEME VE BİLDİRİM TALİMATI, İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI, İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMLARI

11. HEM 420 KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN UYGULAMASI DERSİ KAYNAK LİSTESİ

12. KANITLAR

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023–2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN UYGULAMASI
DERS KİTAPÇIĞI

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON VE DEĞERLERİ

Misyonumuz: Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen, değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına kanıta dayalı uygulama ile cevap veren, mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları:

1. Mezunlarımız ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir.
2. Mezunlarımız hemşirelik uygulamalarında sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
3. Mezunlarımız ulusal ve uluslararası hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları:

1. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
2. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma güvenli, yetkin, şefkatli, etik, bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.
3. Bireyselleştirilmiş, güvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.
4. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve iş birliği becerilerini kullanır.
5. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
6. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.
7. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
8. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır.
9. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.

Değerlerimiz:

Hemşirelik bölümü olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir

hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra Atatürk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

1. **Bakım:** Bakım hemşirelik uygulamasının özüdür. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bütüncül, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.
2. **Duyarlılık:** Kültür, çevre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.
3. **Etik:** Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dürüst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.
4. **Profesyonellik:** Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, düşünce özgürlüğüne, örgütlenme bilincine dayanan, özgüvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektüel hemşireler olmaya kararlıyız.
5. **Bilimsellik/Yenilikçilik:** Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.
6. **Katılımcılık/paydaş odaklılık:** Hemşirelik öğrencilerinin tüm potansiyellerini geliştirmek üzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve öğretim anlayışını geliştirmeye ve sürdürmeye kararlıyız.

2. HEM 420 KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN UYGULAMASI DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı: HEM 420 Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği İntörn Uygulaması dersinin amacı, öğrencilerin 7 yarıyıl boyunca edindikleri bilgi ve becerileri, mesleki değerler ve ilkeler ışığında, kanıt temelli olarak ilgili klinik ve sahada uygulayarak pekiştirmelerini sağlamak, karar verme becerilerini geliştirmek ve mezuniyet öncesi mesleki deneyim kazanmalarına olanak sağlamaktır.

2.2. Eğitim Modeli

Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği İntörn Uygulaması dersinin öğretiminde klasik eğitim modeli kullanılmaktadır.

2.3. Uzaktan Eğitim Politikası

Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği İntörn Uygulaması uzaktan eğitim politikası;

- Uzaktan eğitim yöntemi avantajlarının hemşirelik mesleğinde en verimli şekilde kullanılması
- Hemşirelik mesleği için toplumsal katkı çalışmaları kapsamında bilginin erişilebilirliğinin artırılması
- Öğretim elemanı ve öğrencilerin uzaktan eğitim konusunda farkındalığının artırılması
- Uzaktan eğitime ilişkin etik kuralların benimsenmesidir.

2.4. Dersin Öğrenme Çıktıları:

1. Bakım verdiği sağlıklı/hasta kadın, fetüs, yenidoğan ve ailenin sağlığının korunması, geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi için kanıta dayalı, güvenli, yetkin, şefkatli, etik,

bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı verebilme,

2. Kadın sağlığı hemşireliği alanındaki uygulamaları destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanabilme,
3. Hemşirelik hizmetlerinde klinik karar verme, eleştirel düşünme, problem çözme ve iletişim becerilerini kullanabilme,
4. Sağlıklı/hasta kadın, fetüs, yenidoğan ve aileye yönelik eğitim ve araştırmalarda rol alabilme
5. Sağlıklı/hasta kadın, fetüs, yenidoğan ve aileye yönelik sağlık politikalarını bilerek, mesleki etik ilke ve standartlara uygun davranabilme,
6. Sağlıklı/hasta kadın, fetüs, yenidoğan ve ailenin sağlığını etkileyen durumlara eleştirel bakabilmek hedeflenmektedir.

2.5. Dersin Becerileri

Bu derste öğrencinin;

1. Doğum, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliğinin tanımı, amacı, bakım felsefesi, kavramları ve görevlerini tanımlar. (Bilişsel)
2. Kadını yaşam boyu tüm boyutları ile değerlendirerek, sağlık ve hastalık olarak tanımlanan durumları ve bunları etkileyen faktörleri açıklar. (Bilişsel)
3. Sağlıklı/hasta kadın, fetüs ve yenidoğana gereksinimleri doğrultusunda bakım uygularken bütüncül yaklaşımı kullanır. (Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor)
4. Kadın sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik eğitim ve danışmanlık verir. (Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor)
5. Leopold manevraları ile fetüsün pozisyonu belirleyip fetal kalp sesini dinler ve değerlendirir (Bilişsel ve psikomotor)
6. Aile planlamasına yönelik eğitim ve danışmanlık verir (Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor)
7. Doğum sonrası dönemde lohusanın kanama kontrolünü yaparak normal dışı durumları saptar ve fundusunu değerlendirip uterus involüsyonu yetersizse fundus masajı uygular. (Bilişsel ve psikomotor)
8. Yenidoğanın doğum sonrası ilk değerlendirmesini, bakımını ve fizik yapar (Bilişsel ve psikomotor)
9. Doğum sonrası dönemde anneye emzirmenin desteklenmesine ilişkin eğitim ve danışmanlık verir (Bilişsel ve psikomotor)
10. Kadının gerekli görülen durumlarda perine bakımını yapar ve vajinaya ilaç uygular (Bilişsel ve psikomotor)

2.6. Dersin Programdaki Yeri: Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programı dördüncü sınıf bahar döneminde verilen ve haftada 3 saat teorik, 24 saat klinik uygulaması olan 24 AKTS kredilik bir derstir.

2.7. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Bu ders; sunum, tartışma, görsel işitsel materyaller, grup/bireysel çalışmalar, laboratuvar

çalışması ve ödevlerin bir kombinasyonu olarak yürütülür. Dersin işleyişinde; aktif öğretim yöntemleri (anlatım, tartışma, soru-cevap, beyin fırtınası, kavram haritası, akış şeması, vaka tartışması, sorun çözme, yansıtma ve klinik karar verme (hemşirelik süreci), ödev, örneklendirme/gösterim (video, film gösterimi ve tartışması), laboratuvar çalışmaları (gösterme ve gösterip yaptırma) gibi yöntem ve teknikler kullanılır. Ayrıca ders içeriğinde yer alan bazı konularda davetli konuşmacılar ve klinisyen hemşirelerin sunumları ve deneyimlerinden yararlanılır.

Öğrenciler, ders programında belirtilen kaynakları okumak, verilen ödevleri yönergesine göre hazırlamak ve zamanında teslim etmekle yükümlüdür. Kaynakların ders öncesinde okunması dersin başarılması için gereklidir. Temel kaynak olarak tanımlanan kitaplara (Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, Yüksek Riskli Gebelik ve Doğum El Kitabı, Hemşirelik Tanıları El Kitabı) ek olarak verilen okumalar bireysel gelişimi destekleyecektir.

Uygulama, öğretim elemanları eşliğinde T.C. Sağlık Bakanlığı Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesinde yürütülmektedir.

Kadın ve ailesinin bakımında Roper-Logan-Thierney Günlük Yaşam Aktiviteleri Modeli ve Watson İnsan Bakım Kuramı kullanılmaktadır. Bakım planlarında ve seminer hazırlama sürecinde kanıta dayalı bakım uygulamalarından yararlanması ve ilgili kaynaklara atıfta bulunulması gerekmektedir.

2.8. Seminer Ödevi Hazırlama Kuralları

1. Konuyla ilgili sunum ve metin hakkında ilgili öğretim elemanından danışmanlık alınmalıdır. Hazırlanan metin, sunumdan en az bir hafta önce ilgili öğretim elemanına teslim edilmelidir.
2. Hazırlanan metin Times New Roman yazı karakteriyle, 12 puntoda yazılmalı; kapak, içerik (konu başlıkları), metin ve kaynaklar bölümlerinden oluşmalıdır.
3. Metinde cümle/paragraf sonunda kullanılan kaynak/kaynaklar belirtmelidir. Metin içinde ve kaynakçada kaynaklar APA yazım kurallarına uygun olarak yazılmalıdır.
4. Kaynak sayısı en az 15 tane ve 2015 yılı üzerinde olmalıdır.
5. Seminer ödevinin hazırlanmasında; Web of Science, Pubmed, Google Akademik, Ulakbim, Dergi Park gibi sitelerden yararlanılmalıdır. Ayrıca kaynaklarda internet sitelerinden sadece org., edu. gibi bilimsel içerikli siteler kullanılmalıdır. Seminer konusuna ilişkin kanıt temelli çalışma örneklerinden yararlanılmalıdır. Kanıtlara ulaşılabilecek web sitelerinin adresleri aşağıda verilmektedir:

- [CINAHL - https://www.ebscohost.com/nursing/products/cinahl-databases](https://www.ebscohost.com/nursing/products/cinahl-databases)
- [Cochrane Library- https://www.cochranelibrary.com/](https://www.cochranelibrary.com/)
- [Oncology Nursing Society- https://www.ons.org/](https://www.ons.org/)
- Rochester University Evidence-Based Resource
Guide <https://www.urmc.rochester.edu/search.aspx?q=Evidence%20based>
- [Ulakbim - http://ulakbim.tubitak.gov.tr/](http://ulakbim.tubitak.gov.tr/)
- [PubMed- https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/)
- [Ovid - https://www.ovid.com/site/index.jsp](https://www.ovid.com/site/index.jsp)
- [ScienceDirect- https://www.sciencedirect.com/](https://www.sciencedirect.com/)
- [BMJ Evidence-Based Medicine - https://ebm.bmj.com/](https://ebm.bmj.com/)
- [HEMAR-G - http://hemarge.org.tr/](http://hemarge.org.tr/)

- Opengrey- <http://opengrey.eu>
- NIHR- <https://www.nihr.ac.uk/>
- Sigma Global Nursing- <https://www.sigmanursing.org>
- Wiley Online Library <https://onlinelibrary.wiley.com/>
- APA-PsycINFO- <https://www.apa.org/pubs/databases/psycinfo/>
- Proquest Nursing & Allied Health-
https://www.proquest.com/productsservices/pq_nursingahs_shtml.html
- Joanna Briggs Institute- <http://joannabriggs.org>
- EBSCQ- <https://www.ebsco.com>
- Campbell Collaboration - <https://www.campbellcollaboration.org/>
- York Univesity of Evidence-Based Nursing Center<https://www.york.ac.uk/healthsciences>
- Agency for Healthcare Research and Quality(AHRQ)- <https://www.ahrq.gov/>

6. Seminer ödevi OMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım klavuzuna uygun şekilde düzenlenmelidir.

7. Seminer ödevinde ele alınan konuların COVID-19 ile ilişkisinin kurulması beklenmektedir.

8. Seminer ödevinde ele alınan konuların, kadın sağlığına olan olumlu/olumsuz etkisi tartışılmalı (kadın sağlığı alanına ilişkin politika, yasa, sözleşme vb. belgeler incelenerek) ve öneriler getirilmelidir.

9. Seminer ödevinde ele alınan konularda kadın sağlığı alanına ilişkin hemşirenin liderlik, savunuculuk, yöneticilik, değişim ajanı ve işbirlikçi rollerine vurgu yapılmalıdır.

10. Seminer ödevinde ele alınan konuların kongre, sempozyum vb. sunularak kanıtlanması seminer notuna yansıtacaktır.

2.9. Dersin Değerlendirmesi:

Dersin teori ve uygulamasına devam zorunludur. Teorik derslerin %30'undan (16 saat) ve uygulamalı derslerin %20'sinden (67 saat/8 gün) fazlasına devam etmeyen öğrenci yarıyıl sonu sınavına alınmaz ve devamsızlıktan kalır.

Dersin değerlendirilmesi; bir ara sınav, seminer değerlendirilmesi (öğretim elemanı değerlendirilmesi, akran değerlendirilmesi, öz değerlendirme), uygulama notu ve bir yarıyıl sonu sınavı ile yapılır. Dersin değerlendirilmesinde, OMÜ Sınav Yönetmeliği ve OMÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke, Usul ve Esasları uygulanır. Öğrencilerin değerlendirilmesinde biçimlendirici (ödev, bakım planları, seminerler vb.) ve karar verdirici (Formal sınavlar) değerlendirme yapılır.

Tablo 1. HEM 420 Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği İntörn Uygulama dersinin değerlendirilmesi

Değerlendirme Yöntemi	Dönem İçi Etkinlikler (%40)	Dönem Sonu Etkinlikler (%60)	Başarı Notu
Sınavlar	I. Arasınav Notu (%25) + Seminer Notu (%25) + Uygulama Notu (%50)	Final Notu (%50) + Uygulama Notu (%50)	Dönem İçi Etkinlikler (%40) + Dönem Sonu Etkinlikler (%60)
Uygulama Notu			
Uygulama sınavı (yazılı ya da sözlü - OSCE)			%25
Klinik uygulama değerlendirme notu			%75

2.10. HEM 420 Kadın Hastalıkları ve Doğum Hemşireliği İntörn Uygulaması Dersi Klinik Uygulama İlkeleri

OMÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke, Usul ve Esasları'ndaki öğrenci sorumluluklarına ek olarak;

I. Uygulamada “Ondokuz Mayıs Üniversitesi Giysi Yönergesi'nde belirtilen ilkelere uygun olarak üniforma giyilmesi ve öğrenci kimlik kartının üniforma üzerine takılması zorunludur.

II. Uygulama; T.C. Sağlık Bakanlığı Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi Ek Hizmet Binası'nda yürütülecektir. Klinik uygulama yapılacak ünitelerin çalışma saatlerine uyulması zorunludur.

III. Klinik uygulamada öğrenci hemşirelerin sorumlulukları:

- Kliniğe ilk geldiklerinde servisin fizik ortamını, yapılan uygulamaları ve ortamı tanımaya çalışmaları,
- 1 ya da 2 hastanın bakımının sorumluluğunu almaları,
- Düzenli veri toplamaları, sağlıklı/hasta bireylere yönelik formları klinik uygulamanın ilk günü (verinin niteliğine göre ve hastanın durumu uygunsa) doldurularak birincil, ikincil ve üçüncül koruma düzeylerini içeren hemşirelik bakım planını ve kavram haritasını yapmalarını (Klinikte bakım planı yapılacak, doğumhane ve diğer ünitelerde rapor hazırlanacaktır),
- Sağlıklı/hasta bireylerin bakım gereksinimlerini belirleyerek, bakımları düzenli olarak uygulamaları ve kayıt etmeleri,
- Sorumluluğu altındaki sağlıklı/hasta bireylerle ilgili değişme ve gelişmelerden öğretim elemanı, klinik hemşire ve/veya doktorlarını haberdar etmeleri,
- Uygulamalarda ekip işbirliği içinde çalışmaları, sabah ve akşam bakımını verdikleri bireylerin teslimlerine ve vizitlerine katılmaları,
- Sağlıklı/hasta birey ve aileyi olabildiğince bakıma katabilmeleri,
- Sağlıklı/hasta bireyi taburculuğa hazırlamaları,
- Uygulamaya gelinemediği zamanlarda veri toplama formları ve bakım planlarını, ilgili öğretim elemanına teslim etmeleri ya da iletmeleri,
- Klinik çalışmalarda mesleki etik ilkelere bağlı kalmaları beklenmektedir.

IV. Sorumlu öğrenci hemşirenin görevleri:

(Klinik uygulamaların her günü için bir sorumlu öğrenci hemşire seçilecektir.)

- Her öğrenciye uygun hasta paylaşımı yapmak,
- Tedavi ve bakım grubu listelerini hazırlamak, bu listeleri düzenli yürümesini sağlamak ve denetlemek,
- Yeni yatışları izleyip, dağıtımı için öğretim elemanı ile işbirliği yapmaktır.
- Grup sorumlusu olan öğrenci grup rotasyonunu kontrol etmeli ve gruptaki öğrencilerin hangi servis ya da poliklinikte bulunduğu bilgisine sahip olmalıdır.

- Klinik uygulamalarda hastanede yemek molası öğlen 12:00-13:00 saatleri arasında verilir. Öğrenciler hastalarının durumu yemek molası için ayrılmalarına uygun değilse öğretim elemanının bilgisi dahilinde bu saati değiştirebilir. Hastalarının durumu ile ilgili acil durumları mola için ayrılmadan önce ilgili klinik hemşiresine bildirir.

V. Klinik dışı birimlerde rapor hazırlama kuralları:

- Kapak sayfasında öğrencinin adı soyadı, gidilen ünitenin adı, gidilen tarih/tarihleri yazılmalıdır.
- Giriş bölümüne gidilen ünitenin fizik şartları, genel özellikleri, üniteye çalışan personelin sayısı ve niteliği hakkında kısa bilgi verilmelidir.
- Gözlemlenen uygulamalar ve bu uygulamaların kimler tarafından yapıldığı,
- Yapılan uygulamalar, uygulamaların amacı, uygulama hakkında öğrenilen teorik bilgiler, uygulamanın nasıl yapıldığı, kullanılan malzemelerin özellikleri,
- Gün içinde kullanılan ve izlenen hemşirelik rolleri (bakım verici, eğitici, danışmanlık, koordinasyon, yönetici, destekleyici, araştırmacı, hasta savunuculuk rolü gibi) ve bu rollerin hangi uygulamalarda kullanıldığı,
- Uygulamanın öğrenciye katkıları,
- Yeni edinilen bilgiler (uygulanılan ilaçlar, tanı ve tedavi yöntemleri gibi),
- Gidilen ünite ile ilgili görüşler yazılmalıdır.
- Raporu yazarken profesyonel dil kullanılmalıdır.
 - Raporlar en geç bir hafta içinde ilgili öğretim elemanlarına teslim edilmelidir.

2.9. Dersin Laboratuvar Uygulaması ve Değerlendirmesi

Laboratuvar uygulamalarında öğrenciye kazandırılacak bilgi, tutum ve beceriler listelerinin oluşturulduğuna dair bilgi Ders Bilgi Kitapçığında verilmiştir (<https://hemsirelik-ssbf.omu.edu.tr/tr/egitim/lisans-egitimi/ders-bilgi-kitapcıkları>).

Laboratuvar uygulamalarına ilişkin konu başlıkları ve planlamaları; Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Dersi kuramsal ve uygulamalı bilgileri kapsayan aşağıdaki ulusal ve uluslararası belgeler çerçevesinde yapılmaktadır.

- Yüksek Öğrenim Kurumu Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi-6, Sağlık Temel Alanı Lisans Yeterlilikleri (<https://tls.tc/UzKsh>)
- Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitimi Programı (HUÇEP) (2022) (<https://tls.tc/g6LLa>)
- Türk Hemşireler Derneği Hemşireler için Etik İlke ve Sorumluluklar Rehberi (<https://tls.tc/srzhp>)
- Uluslararası Hemşireler Konseyi'nin 2021 yılında güncellediği hemşireler için etik kodlar dokümanı (<https://tls.tc/Yk9Df>)
- Dünya Sağlık Örgütü hemşirelik eğitim müfredatı önerisi (<https://tls.tc/fr1gt>)
- Hemşirelikte Temel Yetkinlikler Kılavuzu (<https://tls.tc/1EUOV>)

Laboratuvar uygulamalarında tüm öğrencilere fırsat eşitliğini sağlamaya yönelik olarak aşağıdaki faaliyetler yapılmaktadır. Yapılan bu faaliyetler google classroom ve öğrencilerle oluşturulan whatsapp grupları aracılığıyla duyurularak öğrencilere 1 hafta öncesinden bilgi verilmektedir.

- Laboratuvar uygulamalarının iki gün boyunca yapılması,
- Laboratuvar uygulamalarının istasyonlar şeklinde planlanarak istasyon sayısının artırılarak her beceri için iki istasyon oluşturulması,
- Laboratuvar uygulaması için sınıftaki tüm öğrencilerin sabah ve öğlen olmak üzere ikiye ayrılması.

Tablo 2.9.1. Laboratuvar uygulamasının öğrenim hedefleri, öğrenme çıktısı ve program çıktısı ile ilişkisi

Laboratuvar Uygulamasındaki Becerinin Adı	Dersin Öğrenme Çıktısı ile İlişkisi	Program Çıktısı ile İlişkisi
Leopold manevraları ve fetal kalp sesi dinleme uygulaması	1,3,5,7	1,2,3,4,5
Fundus değerlendirme, fundus masajı, kanama kontrolü ve loşia takibi uygulaması	1,3,5,7	1,2,3,4,5
Yenidoğanın ilk değerlendirilmesi ve doğumhanedeki bakımı uygulaması	1,3,5,7	1,2,3,4,5
Yenidoğan fizik muayene uygulaması	1,3,5,7	1,2,3,4,5
Emzirmeyi destekleme uygulaması	1,3,5,7	1,2,3,4,5
Lamaze uygulaması	1,3,5,7	1,2,3,4,5
Perine bakımı ve vajinaya ilaç uygulaması	1,3,5,7	1,2,3,4,5
Cinsel sağlığın değerlendirilmesi uygulaması	1,3,5,7	1,2,3,4,5
Aile planlaması ve danışmanlık uygulaması	1,3,5,7	1,2,3,4,5

2.10. Dersin Klinik/Saha Uygulaması ve Değerlendirmesi

Dersin uygulaması T.C. Sağlık Bakanlığı Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesinde yürütülmektedir.

Bu derste öğrencinin aşağıda belirtilen becerileri kazanması beklenmekte olup beceriler standardize edilmiş kontrol listeleri eşliğinde uygulatılmakta ve değerlendirilmektedir.

- Doğum, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliğinin tanımı, amacı, bakım felsefesi, kavramları ve görevlerini tanımlar (Bilişsel alan)
- Kadını yaşam boyu tüm boyutları ile değerlendirerek, sağlık ve hastalık olarak tanımlanan durumları ve bunları etkileyen faktörleri açıklar (Bilişsel alan)
- Sağlıklı/hasta kadın, fetüs ve yenidoğana gereksinimleri doğrultusunda bakım uygularken bütüncül yaklaşımı kullanır (Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alan)
- Kadın sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik eğitim ve danışmanlık verir. (Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alan)
- Leopold manevraları ile fetüsün pozisyonu belirleyip fetal kalp sesini dinler ve değerlendirir (Bilişsel ve psikomotor)
- Lamaze doğum felsefesini bilir ve gebeye doğumun evrelerine uygun solunum egzersizleri uygular (Bilişsel ve psikomotor)
- Doğum sonrası dönemde lohusanın kanama kontrolünü yaparak normal dışı durumları saptar ve fundusunu değerlendirip uterus involüsyonu yetersizse fundus masajı uygular (Bilişsel ve psikomotor)
- Yenidoğanın doğum sonrası ilk değerlendirmesini, bakımını ve fizik yapar (Bilişsel ve psikomotor)
- Doğum sonrası dönemde anneye emzirmenin desteklenmesine ilişkin eğitim ve danışmanlık

verir (Bilişsel ve psikomotor)

- Kadının gerekli görülen durumlarda perine bakımını yapar ve vajinaya ilaç uygular (Bilişsel ve psikomotor)
- Kadın ve eşi için Aile Planlaması Danışmanlığı yapar (Bilişsel ve psikomotor)
- Kadın ve eşi için Cinsel Sağlık Değerlendirmesini yapar (Bilişsel ve psikomotor)

Dersler hemşirelik bakış açısını geliştirecek şekilde hemşirelik problem çözme süreci basamakları üzerinden anlatılmakta olup klinik uygulamalarda öğrencilerden bakım verdikleri her birey için bakım planı yapması istenmektedir. Klinik ve saha uygulamalarında tüm öğrencilere öğrenmede fırsat eşitliği sağlamaya yönelik kadın doğum kliniklerini kapsayacak biçimde rotasyon planı yapılarak öğrencilerle paylaşılmaktadır.

Klinik/Saha Uygulaması	Klinik/Saha Uygulamasındaki	Dersin Öğrenme Çıktısı ile İlişkisi	Program Çıktısı ile İlişki
Rotasyon Kurumunun Adı	Becerinin Adı		
Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi	Doğum öncesi, doğum, doğum sonrası dönemde gebe/anne/yenidoğan bakımı Jinekolojik değerlendirme ve bakım	ÖÇ 1, ÖÇ2, ÖÇ3, ÖÇ4, ÖÇ5, ÖÇ6	PÇ1, PÇ2, PÇ3, PÇ4, PÇ5, PÇ6, PÇ7, PÇ9

3. HEM 420 KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN UYGULAMASI DERSİ İÇERİĞİ

HAFTA/ TARİH	ÖĞRENCİ ADI SOYADI	KONU	SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI
1.Hafta 26 Şubat 2024 Pazartesi 8.15-12.00	Tüm öğrenciler	Dersin tanıtılması ve konuların paylaşılması	Tüm öğretim elemanları
26 Şubat 2024 Pazartesi 13.15-17.00	Tüm öğrenciler	Danışmanlık ve araştırma	Tüm öğretim elemanları
1.Hafta 27 Şubat 2024 Salı 8.15-10.00	Tüm öğrenciler	Doğum öncesi dönem ve hemşirelik bakımı	Dr. Öğr. Üyesi Nazlı BALTACI
1.Hafta 27 Şubat 2024 Salı 10.15-12.00	Tüm öğrenciler	Doğum eylemi ve hemşirelik bakımı	Dr. Öğr. Üyesi Nazlı BALTACI
1.Hafta 27 Şubat 2024 Salı 13.15-15.00	Tüm öğrenciler	Doğum sonrası dönem ve hemşirelik bakımı	Doç. Dr. Ruveyde AYDIN
1.Hafta 27 Şubat Salı 15.15-17.00	Tüm öğrenciler	Laktasyon ve emzirme	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN
1.Hafta 28 Şubat 2024 Çarşamba 8.15-10.00	Tüm öğrenciler	AP Danışmanlığı	Araş. Gör. Cansu KARADENİZ BENLİ
1.Hafta 28 Şubat 2024 Çarşamba 10.15-12.00	Tüm öğrenciler	Jinekolojik kanserler ve hemşirelik bakımı	Doç. Dr. Ruveyde AYDIN
1.Hafta 28 Şubat 2024 Çarşamba 13.15-16.00	Tüm öğrenciler	Riskli gebelikler (GDM, preeklampsi, hiperemezsiz gravidarum, EMR, doğum öncesi kanamalar)	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN
1.Hafta 28 Şubat 2024 Çarşamba 16.15-17.00	Tüm öğrenciler	Kanıt temelli uygulamalar ve literatür tarama	Araş. Gör. Cansu KARADENİZ BENLİ
1.Hafta 29 Şubat 2024 Perşembe 13.15-17.00	Tüm öğrenciler	-Laboratuvar uygulaması	Tüm öğretim elemanları
2.Hafta 7 Mart 2024 Perşembe 13.15-16.00	Tüm öğrenciler	8 Mart Dünya Kadınlar Günü Etkinliği	Tüm öğretim elemanları
3.Hafta 14 Mart 2024 Perşembe 13.15-16.00		Cinsel sağlığın değerlendirilmesi ve hemşirelik bakımı	Doç. Dr. Ruveyde AYDIN
4.Hafta 21 Mart 2024 Perşembe 13.15-16.00		Afetlerde kadın sağlığı ve hemşirelik bakımı	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN
5.Hafta 28 Mart 2024 Perşembe 13.15-16.00	Tüm öğrenciler	Kariyer eğitimi etkinliği	Tüm öğretim elemanları
6.hafta 4 Nisan 2024 Perşembe 13.15-16.00		Doğum ve doğum sonrası dönemde kanıta dayalı tamamlayıcı ve bütünlük uygulamalar	Dr. Öğr. Üyesi Nazlı BALTACI

7. hafta 11 Nisan 2024	RAMAZAN BAYRAMI RESMİ TATILI		
8.Hafta 18 Nisan 2024 Perşembe 13.15-16.00		Gebelik, doğum ve doğum sonu dönemde kanıt temelli uygulamalar ve hemşirelik bakımı	Araş. Gör. Cansu Karadeniz BENLİ
9. hafta 25 Nisan 2024 Perşembe 13.15-16.00		İnfertilitenin psikososyal yönü ve danışmanlık	Araş. Gör. Nedime Gül DOĞAN ÖZDEMİR
10. Hafta 27 NİSAN- 5 MAYIS 2024	ARA SINAV HAFTASI		
11. Hafta 9 Mayıs 2024 Perşembe 13.15-16.00	Tüm öğrenciler	Over kanseri farkındalığı haftası etkinliği	Tüm öğretim elemanları
12. Hafta 16 Mayıs 2024 Perşembe 13.15-16.00		İklim değişikliği ve çevre kirliliğinin kadın sağlığı üzerine etkileri	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN
13. Hafta 23 Mayıs 2024 Perşembe 13.15-16.00	OSCE UYGULAMA SINAVI		
14. Hafta 30 Mayıs 2024 Perşembe 13.15-16.00		İnovasyon, teknoloji ve kadın sağlığı	Doç. Dr. Ruveyde AYDIN
15. Hafta 6 Haziran 2024 Perşembe 13.15-16.00		Ebevenliğe hazırlık ve hemşirelik yaklaşımı	Dr. Öğr. Üyesi Nazlı BALTACI
16 hafta 13 Haziran 2024 Perşembe 13.15-16.00		Kadın Sağlığı ve mikrobiyota	Araş. Gör. Nedime Gül DOĞAN ÖZDEMİR
17. Hafta 24 Haziran- 7 Temmuz 2024	YARIYIL SONU SINAVLARI		

4. DERS KONUSU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

Sağlığın Sosyal Becerileri

1. *Bireysel özellikler (yaş ve cinsiyet)*
2. *Sosyoekonomik belirleyiciler (İşsizlik, çalışma koşulları, yoksulluk ve sosyal dışlanma)*
3. *Çevresel belirleyiciler (konut, sosyal çevre ve temiz gıda-su)*
4. *Yaşam tarzı ile belirleyiciler (Fiziksel aktivite, madde bağımlılığı ve cinsel tercihler)*
5. *Ulaşım ve sosyal hizmetler (ulaşım, sosyal hizmetler, eğitim)*

Hasta Güvenliği Hedefleri

1. *Basınç yaralarının önlenmesi*
2. *Bilgi güvenliği*
3. *Güvenli cerrahi*
4. *Güvenli doğum*
5. *Güvenli hasta devri*
6. *Hatalardan öğrenme*
7. *Hasta ve hasta yakını katılımı*
8. *Hastaların doğru tanımlanması*
9. *Hasta düşmelerinin önlenmesi*
10. *Hastaların güvenli transferi*
11. *Hasta bakımında güvenli hava yolu yönetimi*
12. *İlaç güvenliği*
13. *Kan güvenliği ve yönetimi*
14. *Kardiyak arrest yönetimi*
15. *Malzeme ve cihaz güvenliği*
16. *Nazogastrik tüp ve hasta güvenliği*
17. *Yaşlı hastalarda deliriumla mücadele*
18. *Yenidoğanda uygun oksijen tedavisi*
19. *Sağlık hizmet ilişkili enfeksiyonlarla mücadele*
20. *Radyasyon güvenliği*
21. *Teşhiste hasta güvenliği*
22. *Tesis güvenliği*
23. *Hastane ilişkili venöz tromboembolilerin önlenmesi*

Konu	Dersin Öğrenme Çıktısı	Hedef Beceri/Öğrenci Etkinliği	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi (Bilişsel, Duyuşsal, Psikomotor)	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı	Hasta Güvenliği	Sağlığın Sosyal Belirleyicileri	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
-------------	-------------------------------	---------------------------------------	-----------------------------	---	---	------------------------	--	--

Doğum öncesi dönem ve hemşirelik bakımı	1,3,4,5,7	Bilişsel: Doğum öncesi bakım ile ilgili kavramları bilir. Psikomotor: Leopold manevralarını uygulayabilir.	1,2,3,5,6	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,7,9	1,2,3,4,5	3,5,10
Doğum eylemi ve hemşirelik bakımı	1,3,4,5,7	Bilişsel: Doğumun evrelerini, mekanizmasını ve ayırıcı özelliklerini bilir	1,2,3,4,5,7	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,3,4,5, 21	1,2	3,5
Doğum sonrası dönem ve hemşirelik bakımı	1,3,4,5,7	Duyuşsal: Doğum sonu kadının fiziksel ve psikososyal değerlendirmesini yapabilir Psikomotor: Gerekli durumda fundus masajı yapabilir.	1,2,3,5,6	Sunum Demonstrasyon	Çoktan Seçmeli Sınav	2,7,9	1,2,3,4,5	3,5,10
Laktasyon ve emzirme	1,2,3,4,5	Bilişsel: Laktasyon ve emmenin fizyolojisini açıklayabilir Duyuşsal: Emzirmenin yararları ve sakıncalı olduğu durumları tartışabilir Psikomotor: Emzirme ve meme bakımı ile ilgili lohusa/eş ve ailesine danışmanlık verebilir	1,2,3,4,5,6,9	Sunum Demonstrasyon	Çoktan Seçmeli Sınav	4,5,7, 9,10,12,18	1,2	3,5
AP Danışmanlığı	1,3,4,5,7	Bilişsel: İnfertil çiftlere danışmanlık hizmeti verebilir Duyuşsal: Aile planlanmasının kadın sağlığı/çocuk sağlığı açısından yararlarını tartışabilir. Psikomotor: Başvuran kişiden tam ve doğru öykü alabilir	1,2,3,4,5,7	Sunum Demonstrasyon	Çoktan Seçmeli Sınav	2	1	3,4,8,

Jinekolojik kanserler ve hemşirelik bakımı	1,3,4,5,7,8	Bilişsel: Kadın üreme sisteminde malign oluşumların patofizyolojisini açıklayabilir	2,3,4,6,7	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,3,7,8,9,12,20,21,23	1,2,3,4,5	1,2,3,4,10
Riskli gebelikler	1,2,3,4,5	Bilişsel: Gebelikle ilgili riskli durumları tanımlayabilir. Duyuşsal: Riskli gebe, eşi ve ailesine danışmanlık için dayanak oluşturan hemşirelik rollerini tartışabilir.	1,2,3,4,5,6,9	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	4,5,7,9,10,12,18	1,2	3,5
Kanıt temelli uygulamalar ve literatür tarama	1,4	Bilişsel: Kanıt temelli uygulamalar ve literatür taramayı bilir.	2,3	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	4	1	17

5. KLİNİK ÇALIŞMA İLKELERİ

I. Uygulamada “Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Dersler İlke ve Esasları’nda belirtilen ilkelere uygun olarak üniforma giyilmesi ve öğrenci kimlik kartının üniforma üzerine takılması zorunludur.

II. Uygulama T.C. Sağlık Bakanlığı Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi’nde yürütülmektedir. Klinik uygulamalar hastanelerin kadın doğum kliniğinde, polikliniklerinde ve doğumhanede gerçekleştirilecektir. Uygulamaya başlama ve bitirme saatleri, ilgili birimin teslim alma ve vermesi ile belirlenir. Bu saatler klinikler ve doğumhane için 08:00-16:00, polikliniklerde 08:30-16:00’dır). Klinik uygulama yapılacak ünitelerin çalışma saatlerine uyulması zorunludur.

III. Öğrencilerden;

- Kliniğe ilk geldiklerinde servisin fizik ortamını, yapılan uygulamaları ve ortamı tanımaya çalışmaları,
- 1-2 hastanın bakımının sorumluluğunu almaları,
- Düzenli veri toplamaları, hastalara yönelik formları klinik uygulamaya başlar başlamaz (verinin niteliğine göre ve hastanın durumu uygunsa) doldurulmaya başlanmalı ve birincil, ikincil ve üçüncül koruma düzeylerini içeren hemşirelik bakım planını yapmaları, uygulamaları ve kayıt etmeleri (Klinikte ve doğumhanede bakım planı yapılacak, diğer ünitelerde rapor hazırlanacaktır),
- Bireylerin bakım gereksinimlerini belirleyerek, bakımları düzenli olarak uygulamaları,
- Sorumluluğu altındaki hastalar ile ilgili değişme ve gelişmelerden öğretim elemanı, klinik hemşire ve/veya doktorlarını haberdar etmeleri,
- Uygulamalarda ekip işbirliği içinde çalışmaları, sabah ve akşam bakımını verdikleri bireylerin teslimlerine ve vizitlerine katılmaları,
- Birey ve aileyi olabildiğince bakıma katabilmeleri,
- Hastalarını taburculuğa hazırlamaları
- Uygulamaya gelinemediği zamanlarda veri toplama formları ve bakım planlarını, ilgili öğretim elemanına teslim etmeleri ya da iletmeleri
- Klinik çalışmalarda mesleki etik ilkelere bağlı kalmaları beklenmektedir.

Klinik dışı birimlerde rapor hazırlanmasında aşağıda belirtilen özellikler dikkate alınacaktır.

1. Kapak sayfasında ad soya, gidilen ünitenin adı, gidilen tarih/tarihleri yazılacak,
2. Giriş bölümüne gidilen ünitenin fizik şartları, genel özellikleri, üniteye çalışan personelin sayısı ve niteliği hakkında kısa bilgi verilecek,
3. Gözlemlenen uygulamalar ve bu uygulamaların kimler tarafından yapıldığı,

4. Yaptığınız uygulamalar, uygulamaların amacı, uygulama hakkında öğrenilen teorik bilgiler, uygulamanın nasıl yapıldığı, kullanılan malzemelerin özellikleri,
5. Gün içinde kullanılan ve izlenen hemşirelik rolleri (bakım verici rolü, eğitici rolü, danışmanlık rolü, koordinasyon rolü, yönetici rolü, destekleyici rolü, araştırmacı rolü, hasta savunuculuk rolü gibi) ve bu rollerin hangi uygulamalarda kullanıldığı,
6. Uygulamanın size kattıkları,
7. Yeni edinilen bilgiler (uygulanılan ilaçlar, tanı ve tedavi yöntemleri gibi),
8. Gidilen ünite ile ilgili görüşler yazılacaktır.
9. Raporu yazarken profesyonel dil kullanılacaktır.
10. Raporlar en geç bir hafta içinde ilgili öğretim elemanlarına teslim edilecektir.

IV. Klinik uygulamaların her günü için bir sorumlu öğrenci hemşire seçilecektir.

Sorumlu öğrenci hemşirenin sorumlulukları;

- Her öğrenciye uygun hasta paylaşımı yapmada öğretim elemanı/klinik rehberle birlikte hareket etmek,
- Tedavi ve bakım grubu listelerini hazırlayarak öğretim elemanı/klinik rehberin görüşüne sunmak ve listeyi klinik hemşireleri ile paylaşmak, bu listelerin düzenli uygulanıp uygulanmadığını izlemek,
- Yeni yatışları izleyip, gerekiyorsa öğrencilere dağıtım için öğretim elemanı ile işbirliği yapmak,

V. Klinik uygulamalarda hastanede yemek molası öğlen 12:00-13:00 saatleri arasında verilir. Öğrenciler hastalarının durumu yemek molası için ayrılmasına uygun değilse öğretim elemanının bilgisi dahilinde bu saati değiştirebilir. Hastalarının durumu ile ilgili acil durumları mola için ayrılmadan önce ilgili klinik hemşiresine bildirir.

VI. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Hastanesi ve Samsun Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi'nde uygulamaya çıkacak olan öğrenciler uygulama planında yer aldığı gruptaki liste sırasına göre dağılacaktır. Grup sorumlusu olan öğrenci ise bu dağılımı kontrol etmeli ve gruptaki öğrencilerin hangi servis ya da poliklinikte bulunduğu bilgisine sahip olmalıdır.

7. 2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI HEM 420 KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN UYGULAMASI DERSİ KLİNİK UYGULAMA PLANI

TARİH	KDS 1	KDS 2	KDS 3	KDS 4	PERİNATOLOJİ	DOĞUMHANE
4-5-6 Mart	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4		
11-12-13 Mart	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4		
18- 19- 20 Mart	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4		
25-26-27 Mart	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4		
1-2-3 Nisan	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 1-4	GRUP 2-3
8-9-10 Nisan	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 1-4	GRUP 2-3
15-16-17 Nisan	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 2-3	GRUP 1-4
22-24 Nisan	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 2-3	GRUP 1-4
VİZE HAFTASI (27 Nisan – 05 Mayıs 2024)						
6-7-8 Mayıs	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 1-3	GRUP 2-4
13-14-15 Mayıs	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 1-3	GRUP 2-4
TARİH	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 1-3	GRUP 2-4
20-21-22 Mayıs	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 1-3	GRUP 2-4
27-28-29 Mayıs	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 1-3	GRUP 2-4
3-4-5 Haziran	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 1-3	GRUP 2-4
10-11-12 Haziran	GRUP 1	GRUP 2	GRUP 3	GRUP 4	GRUP 1-3	GRUP 2-4

GRUPLAR

Grup 1	Grup 2	Grup 3	Grup 4

Doç. Dr. Ruveyde AYDIN
Dersin Sorumlusu

Dr. Öğretim Üyesi Gülay Akman
Uygulama Sorumlusu

Dr. Öğretim Üyesi Nazlı BALTACI
Uygulama Sorumlusu

Arş. Gör. Cansu KARADENİZ BENLİ
Uygulama Sorumlusu

Arş. Gör. Nedime Gül DOĞAN ÖZDEMİR
Uygulama Sorumlusu

Prof. Dr. İlknur AYDIN AVCI
Hemşirelik Bölüm Başkanı

Prof. Dr. Murat TERZİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

8. OMÜ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN DERSİ
UYGULAMA LABORATUVARI ÖĞRENCİ LİSTESİ

İSTASYONLAR	1.İSTASYON Gebelik Süreci Uygulamaları	2.İSTASYON Doğum Sonu Erken Dönem Uygulamaları	1.İSTASYON Gebelik Süreci Uygulamaları	2. İSTASYON Emzirmeyi Destekleme
KLİNİK BECERİLER	-Leopold manevralarını yapma -Fetal kalp sesi dinleme	-Yenidoğanın ilk değerlendirilmesi ve doğumhanedeki bakımı (APGAR'ı değerlendirme, yenidoğan göbek bakımı yapma, yenidoğan vücut sıcaklığını koruma, yenidoğan göz bakımı yapma, anne bebek etkileşimini sağlama)	-Leopold manevralarını yapma -Fetal kalp sesi dinleme	-Yenidoğanın ilk değerlendirilmesi ve doğumhanedeki bakımı (APGAR'ı değerlendirme, yenidoğan göbek bakımı yapma, yenidoğan vücut sıcaklığını koruma, yenidoğan göz bakımı yapma, anne bebek etkileşimini sağlama)
GEREKLİ MALZEMELER	-Gebe leopold maketi (2 adet), eldiven, örtü, ultrason jeli, fetöskop/doppler, çöp kovası	- Yenidoğan bebek maketi (2 adet), eldiven, steteskop, kordon klemp, makas, antiseptik solüsyon, ısıtılmış havlu/battaniye, bebek kıyafeti ve bezi, steril spanç, %1'lik gümüş nitrat, çöp kovası	-Gebe leopold maketi (2 adet), eldiven, örtü, ultrason jeli, fetöskop/doppler, çöp kovası	- Yenidoğan bebek maketi (2 adet), eldiven, steteskop, kordon klemp, makas, antiseptik solüsyon, ısıtılmış havlu/battaniye, bebek kıyafeti ve bezi, steril spanç, %1'lik gümüş nitrat, çöp kovası
UYGULAMANIN YERİ	Seminer Salonu	Seminer Salonu	Seminer Salonu	Seminer Salonu
SORUMLU ÖĞRETİM ELEMENLARI	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN	Araş. Gör. Nedime Gül DOĞAN ÖZDEMİR	Dr. Öğr. Üyesi Gülay AKMAN	Araş. Gör. Nedime Gül DOĞAN ÖZDEMİR
TARİH	ÖĞRENCİ ADI- SOYADI	ÖĞRENCİ ADI-SOYADI	ÖĞRENCİ ADI-SOYADI	ÖĞRENCİ ADI-SOYADI
	1.GRUP	2.GRUP	2.GRUP	1.GRUP
29.02.2024 13.30-14.45				

İSTASYONLAR	3.İSTASYON Doğum Sonu Dönem Uygulamaları	4. İSTASYON Emzirmeyi Destekleme	3.İSTASYON Doğum Sonu Dönem Uygulamaları	4. İSTASYON Emzirmeyi Destekleme
KLİNİK BECERİLER	- Kanama kontrolü ve loşia izleme - Fundus masajı yapma	-Emzirmeyi başlatma ve sürdürme -Meme bakımı yapma	- Kanama kontrolü ve loşia izleme - Fundus masajı yapma	-Emzirmeyi başlatma ve sürdürme -Meme bakımı yapma
GEREKLİ MALZEMELER	-Gebe leopold maketi (2 adet), non-steril eldiven, örtü, temiz perineal ped, çöp kovası	-Yenidoğan bebek maketi, Gazlı bez ya da temiz bir tülbent, meme maketi	-Gebe leopold maketi (2 adet), non-steril eldiven, örtü, temiz perineal ped, çöp kovası	-Yenidoğan bebek maketi, Gazlı bez ya da temiz bir tülbent, meme maketi
UYGULAMANIN YERİ	Seminer Salonu	Seminer Salonu	Seminer Salonu	Seminer Salonu
SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI	Dr. Öğr. Üyesi Nazlı BALTACI	Araş. Gör. Cansu KARADENİZ BENLİ	Dr. Öğr. Üyesi Nazlı BALTACI	Araş. Gör. Cansu KARADENİZ BENLİ
TARİH	ÖĞRENCİ ADI-SOYADI	ÖĞRENCİ ADI-SOYADI	ÖĞRENCİ ADI-SOYADI	ÖĞRENCİ ADI-SOYADI
	1.GRUP	2.GRUP	2.GRUP	1.GRUP
29.02.2024 15.00-16.30				

9. T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
UYGULAMALI DERSLER
İLKE, USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu ilke, usul ve esasların amacı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin bölüm hedef ve stratejileriyle uyumlu bir şekilde, işletmelerde yaptıkları eğitim uygulamalarını yürütmeleri amacıyla uyulması gereken ilke, usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu İlke, Usul ve Esaslar, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin işletmelerde yaptıkları eğitim uygulamalarına ilişkin hususları kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu İlke, Usul ve Esaslar; **2547** sayılı Yükseköğretim Kurulu Kanunu ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddesine; Yükseköğretim Kurulu tarafından **02.02.2008** tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan **26775** sayılı “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelikte yer alan ilgili maddelere; **5510** sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununun ilgili maddesine; Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans/Lisans Öğretimi Uygulamalı Dersler Yönergesi’ne ve 17.06.2021 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 31514 sayılı Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği’ne dayanmaktadır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu İlke, Usul ve Esaslarda geçen;

- a. Bölüm Başkanı-** Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanını,
- b. Dekan-** Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını,
- c. Fakülte-** Sağlık Bilimleri Fakültesini,
- ç. İntörn Hemşire-** Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. yarıyıllarındaki tüm kurumsal uygulamalı derslerini alan ve devam zorunluluğunu yerine getiren öğrenciyi,
- d. Klinik Rehber Hemşire-** Alanında en az bir yıl deneyimli, en az lisans mezunu, son 5 yıl içinde klinik rehberlik eğitimi almış, kuramsal-uygulamalı dersin işletmelerde yürütülen eğitim uygulamalarında, işletmelerde destek sağlayan, öğrenme sürecini desteklemek, yardım etmek ve cesaretlendirmek işleviyle kılavuz rolü üstlenmiş uygulayıcı hemşireyi,

- e. Kuramsal Uygulamalı Ders-** Yarıyıl içinde teorik ve laboratuvar, klinik ve/veya sahadaki işletmelerde yürütülmesi zorunlu olan dersleri,
- f. Öğrenci-** Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerini,
- g. Uygulama-** Mesleki eğitim programı öğrencilerinin 31514 sayılı Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğine dayalı olarak Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin işletmelerde yaptıkları beceri eğitimlerini,
- h. Uygulama Süresi-** Ders müfredatında belirtilen süreyi,
- ğ. Uygulama Yeri-** Uygulamanın yapılacağı resmi ve özel sağlık ve kamu işletmelerini,
- i. Uygulama Yürütücüsü/Sorumlu Öğretim Elemanı-** İşletmelerde yapılan eğitim uygulamaları konusunda görevlendirilen öğretim elemanı ve yardımcılarını,
- ı. Uygulamanın Değerlendirilmesi-** Öğrencilerin uygulamalarına ilişkin dersinyürütücüsü ve/veya hemşire/klinik rehber tarafından yapılan değerlendirmeyi,
- j. Üniversite-** Ondokuz Mayıs Üniversitesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler

Uygulamaların Yürütülmesi ile İlgili Genel İlkeler

MADDE 5- (1) Bölümün dört yıllık öğretim planında belirtilen uygulamalı derslerle ilgili olarak;

- a.** Kuramsal uygulamalı derslerin teorik kısmını yürüten öğretim elemanı aynı zamandauygulamaları yürütmekten de sorumludur.
- b.** Öğrenci sayısı ve uygulama alanının durumuna göre uygulamalar için birden fazla öğretim elemanı görevlendirilebilir.
- c.** Kuramsal uygulamalı derslerde öğretim elemanı/öğrenci sayısı oranı 1/20'nin üzerine çıktığında gereksinim duyulan kadar klinik rehber hemşire görevlendirilir. Öğretim elemanının yeterli olduğu durumlarda ise klinik/saha ve bölüm işbirliğinin devamlılığı, uygulama ortamının özelliği gibi ihtiyaçlar doğrultusunda klinik rehber hemşire görevlendirmesi yapılabilir.
- d.** Kuramsal uygulamalı derslerin yıl içi uygulamaları, bölüm öğretim planındaki toplam ders saatini kapsamak koşuluyla, dönem başında ilgili öğretim elemanının önerisi ve bölüm başkanının onayı ile blok olarak yapılabilir. Uygulamalı bir dersin blok olarak yapılması ile bir yarıyıldaki o dersin alınması gereken toplam teorik ders saatlerinin birleştirilerek alınması ve daha sonra dersin, toplam uygulama saatlerinin birleştirilerek uygulama yapılması kastedilir.

Uygulamanın süresi ve zamanı

MADDE 6- (1) Hemşirelik bölümünde dersler yarıyıl esasına göre verilir. Her bir yarıyıldan alınması gereken kuramsal uygulamalı derslerin süresi öğrenim planında belirtildiği gibidir.

(2) Öğrenciler uygulamalarını ilgili eğitim-öğretim dönemi içerisinde, öğrenim planında belirtildiği şekilde yarıyıl veya blok esasına göre yapmakla yükümlüdürler.

Laboratuvar ve Uygulamalara Devam Zorunluluğu

MADDE 7- (1) Öğrenciler, kuramsal uygulamalı dersin uygulamasının %80'ine devam etmek zorundadır. Uygulamanın (laboratuvar ve/veya klinik/saha uygulamaları vb.)

%20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenciler devamsızlıktan kalır. Kuramsal uygulamalı dersten devamsızlıktan kalan öğrenciler, o dersin hem teorik hem de uygulamasını tekrar etmek zorundadır. Kuramsal uygulamalı dersin blok olarak yapıldığı durumda, dersin teorik bloğunda yapılan devamsızlık dersin teorik bölümünden; uygulama bloğundan yapılan devamsızlıklar ise uygulama bölümünden sayılır.

Uygulamanın Yapılacağı Yerler

MADDE 8- (1) Öğrenciler uygulamalarını, kuramsal uygulamalı dersin içeriğine uygun olarak Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi, diğer kamu ve özel sağlık kurumları, sosyal hizmetlere ait kurumlar, eğitim kurumları, diğer kamu ve özel kurumlarda ve yapar.

Uygulama Yürütücüsünün Sorumlulukları

MADDE 9- (1) Uygulama konusunda görevlendirilen öğretim elemanı ve yardımcılarının sorumlulukları şunlardır:

- a. Uygulama yapacak öğrencilerin uygulama listesini hazırlamak ve uygulama içingerekli kurumsal izinlerin alınmasını sağlamak,
- b. Uygulamaya başlamadan önce öğrencinin uygulamasında sorumluluk alacak klinik rehber hemşirelerle iletişim kurmak ve uygulamanın içeriğini, amaçlarını ve hedeflerini paylaşmak,
- c. Klinik rehber hemşirelerin klinik çalışma alanlarını belirlemek ve koordine etmek.
- ç. Uygulama süreci boyunca uygulamanın içeriği, amaçları ve hedeflerine yönelik olarak klinik rehber hemşirelerle işbirliği içinde çalışmak,
- d. Öğrenciye olumlu rol modeli olmak,
- e. Öğrenci, klinik rehber hemşirelerin ve sağlık ekibinin diğer üyeleriyle profesyonel iletişim kurmak,
- f. Öğrencinin planlı bir öğrenme süreci deneyimlemesini sağlamak üzere gerekli tedbirleri almak,
- g. Uygulama süresince öğrenciye rehberlik etmek, öğrencilerin uygulama amacına yönelik eğitimlerini sağlamak,
- ğ. Öğrencinin teorik bilgisi ve uygulama becerisi arasında bağ kurmasını sağlamak,
- h. Öğrencinin uygulamada beceri ve özgüven geliştirmesine yardım etmek,

- i. Öğrenciyi uygulama anında görmek, değerlendirmek ve dürüst/geliştirici/yapıcı geribildirim vermek,
- i. Öğrencinin uygulama performansı ve deneyimlerine ilişkin gerçekçi bir şekilde değerlendirme yapabilmesini sağlamak,
- j. Öğrencinin uygulama bilgi ve becerisi ile sorumluluk üstlenmesini dikkate alarak profesyonel benlik saygısı gelişimini desteklemek,
- k. Uygulamanın niteliğine ve öğrencinin gereksinimine göre uygulamayı organize etmek ve denetlemek,
- l. Öğrencilerin uygulama alanlarında yaşadıkları sorunların çözümünde yardımcı olmak,
- m. Öğrencinin üniforma bütünlüğünü ve uygulamaya devamını desteklemek,
- n. Uygulama süreci boyunca öğrenciler ve rehber hemşirelerle iletişimi sürdürmek ve geribildirimde bulunmak,
- o. Uygulama esnasında öğrencilerin devam durumlarını denetlemek,
- ö. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığına ile uygulama yapılan kurumun iş sağlığı ve güvenliği birimine bildirmek ve resmi işlemler için öğrenciyi yönlendirmek.
- p. Sigorta prim ödeme süreçlerinin düzenlenmesi açısından uygulamaya devam etmeyen öğrencileri Fakülte Dekanlığına bildirmek.

Klinik Rehber Hemşirenin Nitelik ve Sorumlulukları

MADDE 10- (1) Kuramsal uygulamalı derslerde görevlendirilecek rehber hemşirede olması gereken nitelikler şunlardır:

- a. Hemşirelik Bölümü lisans mezunu, tercihen lisansüstü eğitim almış olmak,
- b. En az 1 yıl klinik ve/veya sahada mesleki deneyime sahip olmak,
- c. Özgüvenli olmak,
- ç. Mesleki gelişim için istekli olmak,
- d. Profesyonel iletişim becerisine sahip olmak,
- e. Kaliteli bir hemşirelik bakımı vermek için istekli olmak.

(2) Kuramsal uygulamalı derslerde görevlendirilecek rehber hemşirenin sorumlulukları şunlardır:

- a. Uygulama süreci boyunca uygulamanın içeriği, amaçları ve hedeflerine yönelik olarak uygulama yürütücüsü ile işbirliği içinde çalışmak,
- b. Öğrenci için olumlu bir öğrenme ortamı oluşturmak,
- c. Öğrenci, öğretim elemanı ve sağlık ekibinin diğer üyeleriyle profesyonel iletişim kurmak,
- ç. Öğrenciye pozitif rol modeli olmak,
- d. Öğrencinin planlı bir öğrenme süreci deneyimlemesine yardım etmek amacıyla kliniğe

özgü öğrenme fırsatları oluşturmak,

e. Öğrencinin teorik bilgisi ve uygulama becerisi arasında bağ kurmasını sağlamak,

f. Öğrencinin uygulamada beceri ve özgüven geliştirmesine yardım etmek,

g. Öğrenciyi uygulama anında görmek, gelişim sürecini değerlendirmek, uygulama yürütücüsüne ve öğrenciye dürüst/geliştirici/yapıcı geri bildirim vermek,

ğ. Öğrencinin uygulama performansı ve deneyimlerine ilişkin gerçekçi bir şekilde değerlendirme yapabilmelerini sağlamak,

h. Öğrencinin uygulama bilgi ve becerisi ile sorumluluk üstlenmesini dikkate alarak profesyonel benlik saygısı gelişimine katkıda bulunmak,

ı. Planlandığı şekilde, uygulamanın niteliğine ve öğrencinin gereksinimine göre güvenli uygulama yaptırmak,

i. Öğrencilerin uygulama alanlarında yaşadıkları sorunların çözümünde yardımcı olmak,

j. Öğrencinin üniforma bütünlüğünü ve uygulamaya devamını desteklemek,

k. Öğrenci değerlendirmesine ilişkin formları ve raporları istenilen sürede uygulama yürütücüsüne teslim etmek,

l. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal uygulama yürütücüsüne bildirmek.

Öğrencinin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 11- (1) Hemşirelik bölümü öğrencisinin uygulamalı derse yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

a. Dersin hedeflerini ve öğrenme çıktılarını kavramak,

b. Klinik ve sahada var olan öğrenme fırsatlarını öğrenmek ve uygulamak için azami çaba göstermek,

c. Sağlık kurum/kuruluşunun genel kurallarına, politikalarına ve yönetmeliklerine uymak,

ç. Uygulama yürütücüsü tarafından yapılan uygulama planına uymak,

d. Bilgi, beceri ve yeteneklerini, sorumluluklarının sınırlarını ve danışmanlık/denetim olan gereksinimini bilmek,

e. Hastalara / bireylere kendisini uygun bir şekilde tanıtmak ve bakımlarına katılmak için izin istemek,

f. Bakım vermeden önce uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşire ya da klinik hemşiresinden bilgi almak (hastayı teslim almak), bakım için işbirliği yapmak ve uygulaması süresince işbirliğini sürdürmek,

g. Belirlenen öğrenim hedefleri çerçevesinde kaliteli bakım sunma sorumluluğunu üstlenmek,

h. Öğrenme hedeflerine ulaşamıyorsa, uygulama yürütücüleri ya da rehber hemşireyi bilgilendirme sorumluluğunun farkında olmak,

- ı. Herhangi bir nedenle klinikten ayrılmadan önce bakımına katıldığı bireyin durumu ve bakımı konusunda rapor vermek, sorumluluklarını devretmek,
- i. Muayene, tedavi ve/veya bakımları sırasında gizlilik ve mahremiyete özen göstermek,
- j. Bakımına katıldığı bireyin durumundaki önemli değişiklikleri derhal bildirmek,
- k. Klinik ve saha öğrenme sürecinde bireyin güvenliğine ve rahatlığına saygı göstermek,
- l. Uygulama yerindeki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen göstermek,
- m. Bakım verilen birey, uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve uygulama alanlarındaki sağlık ekibi üyeleriyle mesleki sınırları içerisinde nazik ve saygılı iletişim kurmak,
- n. Mesleki etkileşimlerinde açık/anlaşılır, doğru ve etkili iletişim becerileri kullanmak,
- o. Klinik ve saha uygulamalarını uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler denetiminde yapmak,
- ö. Uygulama yürütücüleri, klinik rehber hemşireler ve/veya hemşireler olmaksızın herhangi bir ilaç uygulaması yapmamak.
- p. Uygulama yürütücüsü tarafından istenen formları, planları tanımlanan şekildedoldurmak, raporlamak ve istenilen sürede teslim etmek,
- r. Bakımına katıldığı bireyin muayene ve gözlemlerini, verdiği bakımı ve bireyin bakıma verdiği yanıtı (uygulamaya ilişkin raporlar, bakım planları vb.) kayıt etmek ve süresi içinde bakımın değerlendirilmesi için hazır olmak,
- s. Klinik ve saha uygulamalarında ortaya çıkan her türlü iş kazasını derhal dersin yürütücüsü, klinik rehber ve klinik sorumlu hemşiresine bildirmek,
- ş. Sağlık kuruluşunun enfeksiyon kontrol prosedürlerini bilmek ve uygulamak.
- t. Özbakımına ve kişisel hijyenine özen göstermek

Aşılar, İş Güvenliği ve Sağlığına İlişkin Belgelerin Temini

MADDE 12- (1) Hemşirelik bölümü öğrencilerinin, klinik/ saha uygulamasına çıkmadan önce klinik uygulama için gerekli aşılama, iş güvenliği ve sağlığına ilişkin belgelerin teminine yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Hemşirelik Bölümü ve/veya kuramsal uygulamalı dersi yürüten ilgili anabilim dalı tarafından yapılan duyuru ile bildirilen tetkik, aşıları klinik uygulama öncesi istenen sürede yaptırmak ve bunlara ait belgeleri edinerek en az bir yıl boyunca arşivlemek,
- b. Klinik uygulama öncesi fakülte yönetimi tarafından düzenlenen İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimine katılmak ve katılım belgesini en az bir yıl boyunca arşivlemek,
- c. Klinik uygulama öncesi yaptırılan tetkikler, aşılar, iş sağlığı ve güvenliği eğitimine ilişkin belge ve/veya istenen diğer belgelerin birer örneğini dosya halinde kuramsal uygulamalı dersi yürüten ilgili anabilim dalı/ uygulama yürütücüsüne istenen sürede teslim etmek.

Bilgi Güvenliği, Mahremiyetin Sağlanması ve Sosyal Medya Kullanımı

MADDE 13- (1) Hemşirelik bölümü öğrencilerinin, klinik/ saha uygulaması esnasında bilgi güvenliği, mahremiyetin sağlanması ve sosyal medya kullanımına yönelik görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a. Klinik uygulama esnasında özellikle bakım ve tedavi süreçleri sırasında cep telefonu iletişim ve/veya kayıt amacıyla kesinlikle kullanılmamalıdır.
- b. Sağlıklı birey/hasta yakını/hastayla ilgili hiçbir bilgi, fotoğraf, kayıt vb. bilgiler sosyal medyada paylaşılmamalıdır.
- c. Sağlıklı birey/hasta yakını/hastanın tanınmasına neden olacak şekilde ad/kimlik bilgisinin hastane içi/dışı sosyal ortamlarda ya da sosyal medyada paylaşılması yasaktır. Sosyal medyadan gizlilik ayarları aracılığıyla yayınlara erişimi sınırlamak gizlilik/mahremiyetin sağlanması için yeterli değildir.
- ç. Cep telefonu, kişisel bilgisayar vb. herhangi bir kişisel cihazda hasta yakını/hasta ya da ailenin sağlık kayıt/bilgileri saklanmamalıdır.
- d. Bakım ve tedavi süreçleri boyunca bireyin/hastanın ya da aile üyelerinin kişisel sosyal medyada hesaplarına eklenmesi bireysel ve profesyonel ilişki sınırlarının korunması açısından sakıncalı olabilir.
- e. Klinik/saha uygulaması sırasında şahit olunan herhangi bir gizlilik/mahremiyet ihlali dersin sorumlularına rapor edilmelidir.

Ön Koşullu Dersler

MADDE 14-(1) Ön Koşul:

- a. Öğrencilerin Hemşirelik Bölümü 1. sınıfta almış ve başarmış oldukları “HEM 101-Hemşirelik Esasları I” dersi, “HEM104-Hemşirelik Esasları II” dersinin ön koşuludur. HEM104 Hemşirelik Esasları II dersinde başarılı olmayan öğrenci, hiçbir kuramsal uygulamalı dersini alamaz.
- b. Öğrencilerin Seçmeli İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinden birini seçebilmeleri için Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. yarıyıllarındaki tüm uygulamalı dersleri almış ve devam zorunluluğunu yerine getirmiş olmaları gerekir.

Uygulama Kıyafeti

MADDE 15- (1) Klinik uygulama esnasında öğrencilerin yanında bulundurması zorunlu eşyalar şunlardır;

- a. Öğrenci hemşire üniforması ya da beyaz önlük
- b. Kol Saati
- c. Öğrenci kimliği
- ç. Gerekli dokümanlar/formları içeren öğrenci dosyası
- d. Kayıt tutmaya uygun özellikte kalem
- e. Klinik/ saha uygulaması için önerilen ayakkabı

(2) Kuramsal uygulamalı derslerin klinik alanda yapılan uygulamaları sırasında öğrencilerin hemşire üniforması giymeleri zorunludur. Aile sağlığı merkezleri, okullar, ev ziyaretleri ve diğer saha uygulamalarında sahanın özelliğine ve dersin ilgili öğretim elemanının kararına göre öğrenci hemşire üniforması yerine beyaz önlük giyebilir. Öğrenciler uygulamalara bu İlke, Usul ve Esaslar belgesinin 13. Maddesinin 3 bendinde açıkça belirlenen üniforma düzenine uygun olarak gelmekle sorumludur.

(3) Öğrenci üniformasının özellikleri:

a. Öğrenciler uygulamada lacivert etek ya da pantolon, beyaz üniforma üstü giyerler. Üniforma üstü basenden, etek boyu ise dizden en fazla 10-15 cm aşağıda olmalıdır. Üniforma üzerine koyu lacivert ya da siyah renkte hırka ve lacivert desensiz başörtüsü giyilebilir. Üniforma üstüne giyilecek hırka kapişonsuz, yakasız, aksesuarsız, işlemesiz ve önden düğmeli ve üniforma üstü ile aynı boyda olmalıdır. Öğrenci üniforması her gün düzgün, temiz ve ütülenmiş olmalıdır.

b. Öğrencilerin üniformanın altına giyecekleri ayakkabı güvenlik ve optimal vücut mekaniğini sağlayacak özellikte kapalı, topuksuz, ses çıkarmayacak özellikte, aksesuarsız, siyah veya koyu lacivert renkte, desensiz ve her zaman temiz olmalıdır.

c. Öğrenci kimliği görünür ve kolay okunacak şekilde üniformanın üst kısmına mutlaka takılmalıdır.

ç. Öğrenciler klinik için uygun ve minimum aksesuar (sarkan ya da halka biçiminde olmayan küpe, saat, bir adet taşsız nişan/nikah yüzüğü) kullanabilir. Öğrenci her bir kulakta en fazla iki adet küpe bulundurulabilir. Bilezik, bileklik vb. aksesuarlar klinik uygulama esnasında kullanılmamalıdır.

d. Kullanılan her türlü aksesuarın güvenliği ve saklanması öğrenci sorumludur. Herhangi bir kayıp durumunda uygulama yürütücüleri ya da klinik uygulama yapılan kurumun herhangi bir sorumluluğu yoktur.

e. Klinik/saha uygulaması esnasında piercing kullanılmamalıdır.

(4) Uzun saçlı öğrenciler saçlarını hemşirelik bakım uygulamalarını engellemeyecek ve üniforma bütünlüğünü bozmayacak şekilde toplamalıdır. Saç modellerinde abartıya kaçılmamalı, kısa saç omuz hizasını geçmemeli ve dağınık olmamalıdır. Erkek öğrenciler uygulamalar sırasında sakalsız ya da sakal olduğu durumlarda temiz ve bakımlı olmalıdır. Uygulamaya çıkan öğrenciler kişisel hijyen kurallarına (kısa tırnak, saç ve vücut temizliği gibi) uymak zorundadırlar.

Uygulamanın Değerlendirilmesi

MADDE 16- (1) Öğrencilerin uygulama başarı durumunun değerlendirilmesi dersin ilgili uygulama yürütücüleri/öğretim elemanları ve/veya klinik rehber hemşire/ler tarafından uygulama ortamında ve/veya laboratuvarında yapılır. Değerlendirme yöntemleri, bu dersin özelliğine göre geliştirilmiş olan değerlendirme kriterleri (kuramsal bilginin uygulamaya

aktarımı, gözlem ve izlemlerin değerlendirilmesi, seminerler ile olgu sunumlarında ve tartışmalarında öğrenci performansının değerlendirilmesi, laboratuvar psikomotor beceri sınavı, uygulama sınavı vb.) doğrultusunda dersin öğretim elemanınca belirlenir ve en geç uygulamaya çıkmadan önce öğrenciye yazılı ve sözlü olarak duyurulur.

(2) Uygulama notu, uygulamayı yaptıran öğretim elemanı/ elemanları tarafından, uygulamaya destek veren klinik rehber hemşirenin de değerlendirmeleri alınarak 100 (Yüz) tam not üzerinden belirlenir.

(3) Kuramsal uygulamalı meslek derslerinin yarıyıl ve yarıyıl sonu başarı notunun hesaplanmasında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği hükümleri esas alınır.

(4) Ara sınav notunun hesaplanması: Teorik ara sınav notunun %50'si, uygulama notunun %50'si alınarak değerlendirilir.

(5) Yarıyıl sonu başarı notunun hesaplanması:

Uygulama notunun %50'si ve Yarıyıl sonu sınav notunun %50'si olacak şekilde hesaplanır. Klinik/saha uygulama notu ilgili öğrenci, dersin öğretim elemanları tarafından derse ilişkin değerlendirme formları üzerinden değerlendirilir.

(6) Uygulama notu aynı zamanda öğrencinin portfolyosunda bulunan uygulama alanının notunu da oluşturur.

Sigorta İşlemleri

MADDE 17- (1) 5510 Sayılı Genel Sağlık Sigortasının 5. Maddesi ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda 17/04/2008 tarih ve 5754/3 sayılı maddesi ile yapılan değişiklik gereğince, yüksek öğrenimleri sırasında yurt içinde zorunlu işyeri eğitimine tabi tutulan öğrencilerin, "İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası" primlerinin işyeri eğitimi süresince öğrenim gördükleri yüksek öğretim kurumu tarafından ödenmesi zorunludur. Buna rağmen ilgili birime bilgi vermeden "sigortasız" olarak uygulamaya başlayanlar ile ilgili doğabilecek herhangi bir yükümlülükten üniversite sorumlu tutulamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İntörn Hemşirelik Uygulamasına İlişkin İlkeler

İntörn Hemşirelik Uygulamasının Amaç ve Kapsamı

MADDE 18-

a. İntörn hemşirelik uygulamasının amacı, öğrencilerin 7 yarıyıl boyunca edindikleri bilgi ve becerilerini, mesleksi değerler ve ilkeler ışığında ilgili klinik ve sahada uygulayarak pekiştirmelerine, karar verme becerilerini geliştirmelerine ve mezuniyet öncesi mesleki deneyim kazanmalarına olanak sağlamaktır.

b. İntörn hemşirelik öğrencisinden bireyin bakımına ilişkin bütüncül bakış açısına sahip olması ve hasta/sağlıklı bireyin fiziksel, mental, sosyal sorunlarına yönelik alternatif çözüm önerileri

üretebilme becerisi geliştirmesi beklenir.

c. Öğrencilerin öğrenme gereksinimi doğrultusunda öğretim elemanı/ları tarafından öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak planlanan öğrenme aktivitelerine -seminer programları, makale saatleri, konferanslar, vaka analizleri vb.- katılarak hemşirelik disiplinine özgü bilgisini ve eleştirel düşünme becerisini geliştirmesi beklenir.

d. İntörn hemşirelik öğrencisinin sağlık hizmetlerinin sunulmasında sağlık ekibi içinde yer alarak, ekibin diğer üyeleri ile profesyonel sınırlar içerisinde işbirliği yaparak çalışabilmesi beklenir.

İntörn Hemşirelik Uygulamasına Başlayabilme Şartları

MADDE 19- (1) Öğrencilerin İntörn Hemşirelik Uygulamasına başlayabilmeleri için Hemşirelik Bölümü lisans müfredatının 1., 2., 3., 4., 5., 6., ve 7., yarıyıllarındaki tüm uygulamalı dersleri almış ve devam zorunluluğunu yerine getirmiş olmaları gerekir.

İntörn Hemşirelik Uygulaması Dönemi ve Süresi

MADDE 20 -

(1) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersleri; İç Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Doğum ve Kadın Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Hemşirelikte Yönetim İntörn Uygulaması, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması, Halk Sağlığı Hemşireliği İntörn Uygulaması ve Hemşirelik Esasları İntörn Uygulaması olmak üzere 8 adettir.

(2) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersleri 4. sınıf bahar yarıyılında yer alır.

(3) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersini alma şartını yerine getiren öğrenci İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinden birini seçerek kayıtlanır ve seçtiği derse yarıyıl boyunca devam eder.

(4) İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersinin Uygulama Süresi- Bu dersin uygulama süresi 4. sınıf bahar yarıyılında, Ondokuzmayıs Üniversitesi akademik takvimi ile başlar ve biter.

İntörn Hemşirelik Uygulamasının Başlaması ve Yürütülmesi

MADDE 21-

(1) Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin İntörn Hemşirelik Uygulaması Dersini ilgili anabilimdalı başkanlığı planlar ve yürütür.

(2) İntörn hemşirelerin uygulama yapacakları alanlar (Klinik/Saha) ilgili İntörn Hemşirelik Uygulanmasından Sorumlu Anabilim Dalı Başkanlığının önerisi ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığı'nın onayı ile belirlenir.

İntörn Hemşirelik Uygulamasının Değerlendirilmesi ve Denetlenmesi

MADDE 22-

(1) İntörn Hemşirelik Uygulamasının değerlendirilmesi ve denetlenmesi ilgili uygulama

yürütücüleri (dersin sorumlu öğretim elemanı/ları, klinik rehber hemşire ve/veya klinik sorumlu hemşiresi/leri) tarafından yapılır.

(2) İntörn Hemşirelik Uygulaması Derslerinin yürütülmesi ve değerlendirilmesinde diğer uygulamalı derslerde izlenen ilke, usul ve esaslar geçerlidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE 23- (1) Bu İlke, Usul ve Esaslarda yer almayan hususlarla ilgili hallerde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans/Lisans Öğretimi Uygulamalı Dersler Yönergesi ile ilgili hükümler uygulanır.

Yürürlük

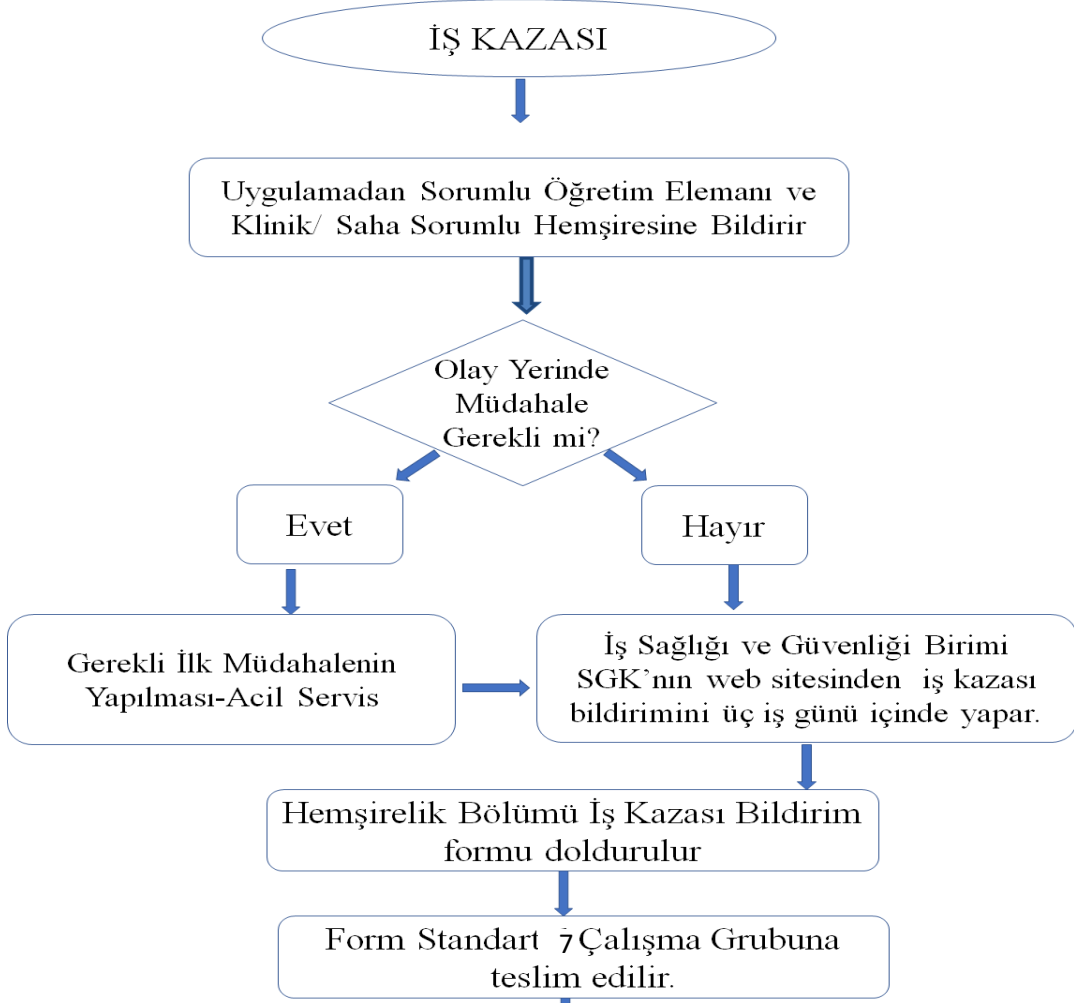
MADDE 24-(1) Bu İlke, Usul ve Esaslar, Sağlık Bilimleri Fakültesi Fakülte Kurulu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25-(1) Bu İlke, Usul ve Esaslar, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı tarafından uygulanır.

**10. HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI ÖNLEME VE BİLDİRİM
TALİMATI, İŞ KAZASIBİLDİRİM ALGORİTMASI, İŞ KAZASI BİLDİRİM
FORMLARI**

	HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI BİLDİRİM ALGORİTMASI	Doküman No	
		Yayın Tarihi	13.12.2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	22.01.2024
		Sayfa No	1/1

Prof .Dr. İlknur AYDIN AVCİ
Hemşirelik Bölüm Başkanı

Doç.Dr. Afıtap ÖZDELİKARA
Dekan Yardımcısı

	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ UYGULAMA İŞ KAZASI ÖNLEME ve BİLDİRİM TALİMATI	Doküman No	
		Yayın Tarihi	23.10.2018
		Revizyon No	3
		Revizyon Tarihi	22.01.2024
		Sayfa No	1/1

Talimatlar

1. Uygulamaya çıkacak tüm öğrenci ve öğretim elemanları İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimine katılır.
2. Yaptırılması gereken serolojik testler hekim tarafından değerlendirilerek aşılama yapılır.
3. Uygulamaya çıkacak tüm öğrencilerin sigortası dekanlık tarafından yapılır.
4. Uygulamaya çıkılan kurumun adaptasyon eğitimine katılır.
5. Uygulama alanının özelliğine göre öğrenci güvenlik önlemlerini alır ve kurallara uyar.
6. Yaralanma (enfekte delici kesici araç ile yaralanma, düşme, hastanın kan ve vücut sıvılarına maruziyet, kimyasal ajanlar, radyasyon) durumunda ilgili ders öğretim elemanı, klinik rehber hemşire, klinik/saha sorumlu hemşiresine haber verilir.
7. Yaralanma sonucunda olay yerinde müdahale gerekiyor ise yaralanan öğrenci acil servise ulaştırılır.
8. Enfekte delici kesici araç ile yaralanma halinde ilgili alan su ve sabunla yıkanır, pansuman yapılır. Daha sonra İş Sağlığı Güvenliği birimine gidilerek işlemler başlatılır. İş Sağlığı Güvenliği birimi, Sosyal Güvenlik kurumunun web sitesinde yer alan İş Kazası Meslek Hastalığı e-bildirimini (işveren bildirimini) üç (3) iş günü içinde yapar.
9. Yaralanan öğrenci ve dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanları tarafından “Hemşirelik Bölümü İş Kazası Bildirim Formu” doldurularak dönem sonunda Standart 7 Çalışma grubuna teslim edilir.
10. Yaralanma sonrası tetkiklerin tekrarının yaptırılması ve takibi öğrencinin sorumluluğundadır.
11. Yaralanmaya kaynak olan hasta enfekte olmasa bile, öğrenci bildirim ve testleri yaptırmalıdır.

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ İŞ KAZASI BİLDİRİM FORMU

Doküman No	
Yayın Tarihi	31.01.2019
Revizyon No	1
Revizyon Tarihi	22.01.2024
Sayfa No	1/1

Öğrencinin	
Adı-Soyadı	
Öğrenci Numarası	
Cep Telefonu:	
Öğrencinin Yakını	
Adı-Soyadı	
Cep Telefonu	
İş kazasına İlişkin	
Olay Tarihi/Saati	
Olay Yeri	
Kurum	
Klinik/Saha	
Olayın Oluş Biçimini Anlatınız?	
Varsa Olayın Şahidi Adı- Soyadı:	İmza:
Olay sonrası yapılanlar	Yıkama: Pansuma: Acil serviste gözetim: ☐ Enfeksiyon polikliniği: ☐ Diğer: ☐
Ders: Dersin Sorumlu Öğretim Elemanı/Elemanları	
Adı-Soyadı:	
İmza:	
Adı-Soyadı:	
İmza:	
Adı-Soyadı:	
İmza:	

Açıklama: Yaralanma nedeniyle SGK'ya bildirim yapılan her bir öğrenci için "İş Kazası Bildirim Formunun" doldurulması gerekmektedir. Dönem sonunda doldurulmuş formların ders sorumlusu tarafından Standart 7 Çalışma Grubuna iletilmesi önemlidir.

11. HEM 420 KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM HEMŞİRELİĞİ İNTÖRN UYGULAMASI DERSİ KAYNAK LİSTESİ

1. Acaroğlu R, Kaya H. (2017). NANDA Hemşirelik Tanıları: Tanımlar & Sınıflandırma 2015-2017. Nobel Tıp Kitapevi.
2. Beji, N.K. (Edt) (2015). Kadın Sağlığı ve Hastalıkları, Nobel Tıp Kitapevleri, İstanbul.
3. Beji NK (2015). Hemşire ve Ebelere Yönelik Kadın Sağlığı ve Hastalıkları. Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul.
4. **Bulecek G.M., Butcher H.K, Dochterman J.M., ve Wagner C.(2017).Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması(NIC). Çeviri editörleri: Erdemir F. Kav S. Akman Yılmaz A., Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul. ***
5. Burkhardt, M.A., Nathaniel, A.K. (2013). Çağdaş Hemşirelikte Etik, Çev: Alpar, Ş.E., Bahçecik, N. ve Karabacak, Ü., İstanbul Medikal Yayıncılık Çeviri Eserler Dizisi, İstanbul.
6. **Carpenito-Moyet, L.J. (2012) Hemşirelik Tanıları El Kitabı, Çev: Erdemir F., Nobel Tıp Kitabevleri. 2. Baskı. İstanbul.***
7. Coşkun, A. (2014). Hemşire ve Ebeler İçin Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Öğrenim Rehberi, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul.
8. Coşkun, A., Ekizler, H. ve İnanç, N. (2000). Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği El Kitabı, 2. Baskı, Vehbi Koç Vakfı Yayınları, Birmat Matbaacılık, İstanbul.
9. Davidson, M.R., London, M.L. & Ladewig, P.A.W. (2015). Olds' Maternal-Newborn Nursing & Women's Health Across the Lifespan, 10 th Edition, Pearson Education, Upper Saddle River.
10. Erdoğan S., Nahcivan N., Esin M.N., (2014). Hemşirelikte Araştırma Süreç, Uygulama ve Kritik. Nobel Tıp Kitapevi. Ankara.
11. **Fawcett J. (2015). Contemporary Nursing Knowledge: Analysis and Evaluation of Nursing Models and Theories. F.A. Davis Company.**
12. **Gilbert, E. S. & Harmon, S. H. (2011). Yüksek Riskli Gebelik ve Doğum. Çev. Edt: Taşkın, L., Palme Yayıncılık, Ankara.***
13. Johnson, J.Y. (2012). Anne-Yenidoğan Hemşireliği, Kendi Kendine Öğrenme Rehberi, Çev. Edt: Çiçek, N., Taşkın, L., Palme Yayıncılık, Ankara.
14. Kadayıfçı, O. (2005). Lamaze Yöntemi ile Doğuma Hazırlık ve Doğum. Nobel Kitabevi, Adana.
15. Karaca Saydam B. (2015). Olgularla Jinekolojik Hastalıklarda Bakım. Nobel Kitabevi. Ankara
16. Kömürcü, N. (2012). Akış şemaları ile Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul.
17. Kömürcü, N., Ergin, A.B. (2008). Doğum Ağrısı ve Yönetimi, Bedray Basın Yayıncılık, 1. Baskı İstanbul.
18. London M, Ladewig P, Ball J, Bindler R. (2016). Maternal & Child Nursing Care. Pearson.
19. Lowdermilk D.L., Perry S.E., Cashion M.C., Alden K.(2016). “Maternity & Women’s Health Care”, Elsevier. USA.
20. Mattson, S. And Smith, J.E. (2017). Core Curriculum for Maternal-Newborn Nursing, 5th Edition, Saunders. USA.
21. McKinney, E..S., James, S..R., Murrar, S.S. & Ashwill J.W. (2018), Maternal-Child Nursing. Elsevier. USA.
22. Baltacı N., Yüksekol Ö.D., Beji N.K. (editörler) (2023). Kadın Sağlığında Bütünleşik Uygulamalar ve Bakım. 1. Baskı. Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti., Ankara, Türkiye (E-ISBN: 978-625-397-568-5; ISBN: 978-625-397-567-8).

23. Okumuş, H. ve Mete, S. (Edt) (2014). Anne ve Babalar İçin Doğuma Hazırlık (Sağlık Profesyonelleri İçin Rehber), Deomed, 2. Baskı, İstanbul.
24. Okumuş, H. ve Boz, İ. (Edt) (2020). Postmodern Hemşirelik İnsan Bakım Kuramı. Ankara Nobel Tıp Kitabevi, Ankara Nobel Tıp Kitabevleri. Ankara.
25. Olds, S.B et all. (2003). “Maternal-Newborn Nursing and Women's Health Care”, Philadelphia, Seven Edition, USA.
26. Pektekin Ç. (2013) Her Alanda Kadın Olmak. İstanbul Tıp Kitabevi.
27. Posner, G.D., Dy, J., Black, A. and Jones, G.D. (2014). Eylem ve Doğum, Çev. Editörleri: Demir, S.C., Güleç, K.Ü., Akademisyen Tıp Kitabevi, 6. Baskı. Ankara.
28. Rathfisc, G. (2012). Doğal Doğum Felsefesi, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul.
29. Robson E., Waugh J. (2016). Gebelikte Tıbbi Problemler Ebeler İçin El Kitabı. Çeviri Edit: Soğukpınar N. Nobel Kitabevi. Ankara.
30. Rowe Kaakinen J, Padgett Coehlo D, Steele R, Robinson M., (2018). Family Health Care Nursing: Theory, Practice, and Research F.A. Davis Company.
31. Ruth C. McGillis Bindler , Jane W. Ball , Marcia L. London , Michele R. Davidson , Pearson. (2014). Anne ve Çocuk Hemşireliği Klinik Uygulama Becerileri Kitabı. Çev.Ed: Canbulat Şahiner N., Açıkgöz A., Demirgöz Bal M., Nobel Tıp Kitabevi.
32. Serçekuş P. İşbir G.G., (2016). Anne Babalar İçin Doğal Doğum. Deomed Medikal Yayıncılık.
33. Sevil Ü, Ertem G. (2016). Perinatoloji ve Bakım. Nobel Tıp Kitabevleri. Ankara.
34. Simpson, K.R. & Creehan, P.A. (2001). Perinatal Nursing, 2nd Ed., Lippincott Company, Philadelphia, New York.
35. Simkin P, Ancheta R.. (2016). Doğum Süreci El kitabı. Çev. Ed. Mete S. Nobel Tıp Kitabevi.
36. Sönmez V. (2000). Bilim Felsefesi. Anı Yayınları.
37. Şentürk, S.E. (2013). Meslek Olarak Hemşirelik ve Hemşirelikte Etik İlkeler. Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul.
38. Şirin, A. ve Kavlak, O. (Edt) (2015). Kadın Sağlığı. Nobel Tıp Kitabevi, 1. Baskı İstanbul.
- 39. Taşkın, L. (2020). Doğum ve Kadın Sağlığı Hemşireliği, 12. Baskı, Akademisyen Tıp Kitabevi, Ankara.***
40. Taşkın, L., Eroğlu, K., Terzioğlu, F., Vural, G. ve Kutlu, Ö. (2011). Hemşire ve Ebeler İçin Doğum ve Kadın Sağlığı Uygulama Rehberi. Palme Yayıncılık, Ankara.
41. Tokat, M.A.(Edt) (2013). Gebelikte ve Doğum Eyleminde Elektronik Fetal İzlem, Deomed, 1. Baskı, İstanbul.
42. Yamaç K., Gürsoy R. ve Çakır N. (2002). Gebelik ve Sistemik Hastalıklar. Medikal & Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul.
43. Wheeler L. (2002). “Nurse-Midwifery Handbook : A Practical Prenatal and Postpartum Care”, Second Edition, USA.
44. Woollands A. Wilson B. Barrett D.(2014). Bakımın Planlanması “Hemşire ve Hemşire Öğrenciler İçin Rehber”. Ed: Okumuş H. Palme Yayınevi.

*** Dersin Temel Kaynak Kitapları**

12. KANITLAR

- Kocaman G. (2003). Hemşirelikte Kanıta Dayalı Uygulama. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi, 5(2): 61-69.
- Kılınç UA. (2007). Bir Öğretim Stratejisi Olarak Kavram Haritalarının Kullanımı. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4(2): 21-48.
- Öztürk C, Karayağiz G. (2006). Teori İle Uygulama Arasında Yeni Bir Köprü: Kavram Haritası. C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 10(1): 29-36.
- Uslu N., Korkmaz, Z., Tosun, Ö., Avcı Ö., Bayat, M., Erdem, E. (2013). Kavram Haritasının Öğrenci Eğitiminde Kullanımına Bir Örnek: Tip 1 Diabetes Mellitus. ERÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 1(1): 99-105.
- Baltacı N, Metin A. (2021). Üremenin kadın üzerinden kontrolü ve medikalizasyon. Kulakaç Ö, editör. Kadın Sağlığının Medikalizasyonu; Kadının Yaşam Dönemleri, Uygulamalar ve Önlemler. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri, 72-81.
- T.C. Sağlık Bakanlığı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü. (2010). Aile Planlaması Danışmanlığı İçin Resimli Rehber. Ankara.
- Kulakaç Ö. (2017). Kadının Ruhsal Sağlığı ve Otantiklik. Türkiye Klinikleri J Psychiatr Nurs-Special Topics, 3(3): 204-215.
- ACOG (2019). Practice Bulletin No. 203: Chronic Hypertension in Pregnancy, Obstetrics & Gynecology: 133(1): e26-e50.
- ACOG (2020). Gestational Hypertension and Preeclampsia: ACOG Practice Bulletin, Number 222. Obstet Gynecol. 2020 Jun;135(6):e237-e260. doi: 10.1097/AOG.0000000000003891. PMID: 32443079.
- NİCE (2019). Hypertension in pregnancy: diagnosis and management. (<https://www.nice.org.uk/guidance/ng133>)
- Sakornbut, E., Leeman, L., & Fontaine, P. (2007). Late pregnancy bleeding. American family physician, 75(8): 1199-1206.
- Gyamfi-Bannerman, C., Society for Maternal-Fetal Medicine-SMFM. (2018). Society for Maternal-Fetal Medicine (SMFM) Consult Series# 44: Management of bleeding in the late preterm period. American Journal of Obstetrics and Gynecology, 218(1): B2-B8.
- NHS Infectious Diseases in Pregnancy Screening Programme Handbook (2019).
- NİCE (2019). Ectopic pregnancy and miscarriage: diagnosis and initial management. (<https://www.nice.org.uk/guidance/ng126>).
- ACOG (2018). Early Pregnancy Loss. ACOG Practice Bulletin No. 200 132(5):1311-1313 doi: 10.1097/AOG.0000000000002900.